

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૧૦] જ એસ. સી. આર. ૩૧૩

રવિચંદ્રન

વી.

ડીવાય દ્વારા સુપર. ઓફ પોલીસ, મદ્રાસ

(ફોજદારી અપીલ નંબર ૯૦૯-૯૧૦/૨૦૦૩)

માર્ચ ૨૫, ૨૦૧૦

[ડૉ. મુકુંદકમ શર્મા અને એચ. એલ. દત્ત, જેજે.]

ઈંડ સંહિતા, ૧૮૬૦;

એસએસ.૧૨૦-૮, ૪૨૦૧૧૨૦-૮, ૪૭૭એ /૧૨૦-૮ અને એસ .૫(૧)(ડી)/ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમની ૫ (૨)-પામોલીન તેલની પરવાનગીમાં આંતરશોધ અને બનાવટ-ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા દોષિત ઠેરવવામાં આવે છે, જેને હાઈકોર્ટ દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે-
ઠરાવ્યુ :એ ૧, એ ૨ અથવા એ ૪ નામના કોઈપણ આરોપી વ્યક્તિઓ

દ્વારા પ્રક્ષેપ અને બનાવટ કરવામાં આવી હતી તે સાબિત કરવા અને સ્થાપિત કરવા માટે કોઈ કડી દર્શાવવા માટે રેકૉર્ડ પર કોઈ પુરાવા નથી— માત્ર એટલા માટે કે એ જ કે જે એ ૩ નો ભાઈ છે, તે કોઈ પણ રીતે સાબિત થતું નથી અને સ્થાપિત કરતું નથી કે તેને ખબર હતી કે જ્યારે તેણે ફેડરેશનની ઓફિસ સમક્ષ રજૂ કરી હતી ત્યારે પરમિટ પ્રક્ષેપિત કરવામાં આવી હતી—કોર્ટના માનવામાં આવેલા અભિપ્રાયમાં, પ્રક્ષેપ એ પણ તેમાં જોડાયેલી માહિતી સાબિત થઈ નથી અને એ ૨ અને એ ૧ ના હાથમાં હોવાનું સાબિત થયું નથી—ફરિયાદી પક્ષ સંપૂર્ણ પણે નિષ્ફળ ગયો છે એ સાબિત કરવા અને સ્થાપિત કરવા માટે કે કથિત હસ્તક્ષેપ અને બનાવટ એ ૧, એ ૨ અથવા એ ૪ દ્વારા કરવામાં આવી હતી—એ—૩ અપીલ પેટિંગ હોઈ અને મૃત્યુ પામ્યું હોવાથી, ક્રિમિનલ અપીલ નંબર <આઈ. ડી. ૧> ઘટાડવામાં આવે છે—અન્ય તમામ અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે છે, દોષિત ઠેરવવાના આદેશો અને દરેક આરોપી વ્યક્તિઓ સામે પસાર કરવામાં આવેલી સજાઓ રદ કરવામાં આવે છે—અપીલમાં ઘટાડો—ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૭૩ –૬.૩૯૪ (૨), જોગવાઈ—ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭–૬૬.૫(૧) (ડી)/૫ (૨)—પોંડિચેરી આવશ્યક ચીજવસ્તુઓ (સ્ટોકનું પ્રદર્શન, કિંમત અને ખાતાની જાળવણી) આદેશ, ૧૯૭૫–કલમ ૪ (૯)— આવશ્યક ચીજવસ્તુ અધિનિયમ, ૧૯૫૫ –કલમ ૭ (૧) (a) (ii). {પેરા ૧૩,૧૫–૧૭]

રહીમ ખાન વિરુદ્ધ ખુર્શીદ અહમદ અને અન્યો (૧૯૭૪) ૨ એસસીસી ૬૬૦; અને.મુરારી લાલ વિરુદ્ધ મધ્ય પ્રદેશ રાજ્ય AIR ૧૯૮૦ SC ૫૩૧, નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

દંડ પ્રક્રિયા સંહિતા, ૧૯૭૩:

એસ.૩૯૪(૨), પરંતુક-આરોપી-અપીલકર્તાના મૃત્યુ પર અપીલ ચાલુ રાખવા માટે કાનૂની પ્રતિનિધિઓ દ્વારા રજા માટેની અરજી-મંજૂર.

કેસ કાયદો સંદર્ભ:

(૧૯૭૪) ૨ એસ. સી. સી. નો સંદર્ભ પેરા ૧૪ માં આપવામાં આવ્યો છે

એઆઈઆર ૧૯૮૦ એસસી ૫૩૧ પેરા ૧૪ નો સંદર્ભ આપે છે

સી. આર. એલ. અપીલ નંબર ૨૨૦/૧૯૯૪ અને ૨૨૨/૧૯૯૪ માં મદ્રા ખાતેની હાઈકોર્ટ ઓફ જ્યુડિકેચરના તારીખના ૩૧.૧૨.૨૦૦૨ ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

સાથે

સીઆરએલ. એ. ના ૧૫૧૫-૧૫૧૬, ૧૫૨૭-૧૫૨૮, ૮૦૫-૮૦૬, ૮૦૭-૮૦૮ અને ૯૧૧-૯૧૨/૨૦૦૩.

અપીલકર્તા માટે આર. વેંકટરમાની, સી. કે. આર. લેનિન સેકર, અલ્જો, આર. નેદુમારન, શિવાજી એમ. જાધવ, અરવિંદ કુમાર, સેન્થિલ જગદીશન, વી. રામસુબ્રમણ્યમ.

સામાવાળા વતી પી. પી. મલ્હોત્રા, એ. એસ. જી., એમ. ચેટર્જી, પી. કે. ડે, એ. દેબ કુમાર, અરવિંદ કુમાર શર્મા.કોર્ટનો નીચેનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો

આદેશ

૧. આ તમામ અપીલમાં સમાન અને સંબંધિત તથ્યો સામેલ છે.અમારા વિચારણા માટે ઉદ્ભવતા કાનૂની મુદ્દાઓ પણ સમાન હોવાથી, અમે આ સામાન્ય ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા આ તમામ અપીલોનો નિકાલ કરવા આગળ વધીએ છીએ.

૨. અમે કેસની હકીકતોની તપાસ કરીએ તે પહેલાં, આ અદાલતમાં દાખલ કરવામાં આવેલી પરચુરણ અરજીઓ અને ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૮૦૫-૮૦૬/૨૦૦૩ માં અપીલકર્તા માટે વિદ્વાન વકીલના નિવેદન સાથે વ્યવહાર કરવો અમારા માટે યોગ્ય રહેશે.

૩. ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૧૫૧૫-૧૫૧૬/૨૦૦૩ માં ક્રિમિનલ વિવિધ અરજી નંબર ૬૩૯૧ થી ૬૩૯૪/૨૦૧૦ અને ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૧૫૨૭-૧૫૨૮/૨૦૦૩ માં ક્રિમિનલ વિવિધ અરજી નંબર ૬૩૯૬-૬૩૯૯/૨૦૧૦ એ આરોપી નંબર ૧ ના કાનૂની પ્રતિનિધિઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીઓ છે, જેમ કે કુમારગુરુ મરણ જનાર અપીલકર્તા-આરોપી નંબર ૧ ના સ્થાને તેમના નામ બદલવાની માંગ કરે

છે.આ અદાલતમાં અપીલની પેન્ડન્સી દરમિયાન, અપીલકર્તા-આરોપી નંબર ૧નું ૯મી એપ્રિલ, ૨૦૦૭ના રોજ અવસાન થયું હતું.તેથી વર્તમાન અરજીઓ તેમના કાનૂની પ્રતિનિધિઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે જેમાં મૃતક અપીલકર્તા આરોપી નંબર ૧ ના સ્થાને તેમના નામ બદલવાની માંગ કરવામાં આવી છે.ઉપરોક્ત પ્રાર્થનાના સમર્થનમાં, મૃતક અપીલકર્તા-આરોપી નંબર ૧ ના કાનૂની પ્રતિનિધિઓએ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૯૪ ની જોગવાઈઓ પર આધાર રાખ્યો છે. ઉપરોક્ત અરજીઓમાં જણાવેલા કારણોસર, અરજીઓને મંજૂરી આપવામાં આવે છે.આમ, મૃતક-અપીલકર્તા આરોપી નંબર ૧ ના કાનૂની પ્રતિનિધિઓ એવા અરજદારોના નામોને રેકૉર્ડ પર લાવવાની મંજૂરી છે. ઉપરોક્ત અરજીઓનો ઉપરોક્ત આદેશના સંદર્ભમાં નિકાલ કરવામાં આવે છે.

૪. એ તરફ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું છે કે આ અદાલતમાં અપીલ પેન્ડન્સી દરમિયાન આરોપી નંબર ૩ એટલે કે દુકાન નંબર ૧૮ના માલિક તમિઝસેલ્વનનું મૃત્યુ થયું હતું.આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, જ્યાં સુધી આરોપી નંબર ૩ વિરુદ્ધની અપીલોનો સંબંધ છે, એટલે કે ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૮૦૫-૮૦૬/૨૦૦૩, તેઓ રદ કરવામાં આવે છે.તે જ રીતે તેને બરતરફ કરવામાં આવે છે.દુકાન નંબર ૩૦ના માલિક કંદાસામીએ પ્રથમ અપીલમાં આરોપી નંબર ૩એ તેની વિરુદ્ધ દોષિત

ઠેરવવામાં આવેલા આદેશ અને સજા સામે આ અદાલતમાં કોઈ અપીલ દાખલ કરી નથી.એવું કહેવામાં આવ્યું છે કે તેણે તેને આપવામાં આવેલી સજા પૂરી કરી લીધી છે.

૫. વર્તમાન અપીલોનો નિકાલ કરવા માટે જે સંક્ષિપ્ત તથ્યો જરૂરી છે તે એ છે કે અહીં અપીલકર્તાઓ પર કલમ ૧૨૦-બી, કલમ ૧૨૦ બી સાથે વાંચેલી કલમ ૪૨૦, કલમ ૧૨૦ બી સાથે વાંચેલી કલમ ૪૭૭ એ અને એસએલપીમાં ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ની કલમ ૫ (૧) (ડી) અને ૫ (૨) હેઠળ આરોપ મૂકવામાં આવ્યા હતા. સી. સી. નંબર ૧/૧૯૮૫. સી. સી. નંબર ૩/૧૯૮૫માં, અહીં અપીલકર્તાઓ સામે આવશ્યક ચીજવસ્તુ અધિનિયમ, ૧૯૫૫ની કલમ ૭ (૧) (એ) (૨) સાથે વાંચેલા પોંડિચેરી આવશ્યક ચીજવસ્તુઓ (સ્ટોકસનું પ્રદર્શન, કિંમત અને ખાતાની જાળવણી) આદેશ, ૧૯૭૫ની કલમ ૪ (એ) હેઠળ આરોપો ઘડવામાં આવ્યા હતા. ફરિયાદી પક્ષનો કેસ એ છે કે અહીં અપીલકર્તાઓ, એટલે કે, આરોપી નંબર ૧ અને ૨એ પામોલીન તેલ જારી કરવા માટે પરવાનગી તૈયાર કરી હતી અને તેની કાઉન્ટર વરખ ઓફિસમાં જાળવી રાખવામાં આવી હતી.ઉપરોક્ત પરવાનગીઓ અને કાઉન્ટર વરખ બંને આરોપી નંબર ૨ ના હસ્તાક્ષરમાં હતા, જેની શરૂઆત અને સહી પણ એ ૧ અને એ ૨ દ્વારા કરવામાં આવી છે.ત્યારબાદ, જોકે, પરમિટમાં એવું જાણવા મળ્યું હતું કે દુકાન નંબર ૩૦ના સંબંધમાં ઇન્ટરપોલેશન અને

બનાવટ કરવામાં આવી હતી.આવી મંજૂરીઓમાંથી એક સૂચવે છે કે પામોલીન તેલ દુકાન નંબર ૩૮ની તરફેણમાં જારી કરવાનું હતું.ઓફિસમાં રાખવામાં આવેલી કાઉન્ટર વરખ સૂચવે છે કે તે જારી કરવાની હતી અને હકીકતમાં દુકાન નંબર ૩૮ની તરફેણમાં જારી કરવામાં આવી હતી, પરંતુ પરમિટમાં, તે પછીથી જાણવા મળ્યું હતું કે તેને દુકાન નંબર ૩૦ તરીકે રૂપાંતરિત કરવામાં આવી હતી.પામોલીન તેલની ડિલિવરી પણ દુકાન નંબર ૩૦ વતી લેવામાં આવી હતી.

૬. ઉપરોક્ત દસ્તાવેજોમાં ઉપરોક્ત હસ્તક્ષેપ અને બનાવટને ધ્યાનમાં રાખીને, ઉપરોક્ત જોગવાઈઓ હેઠળ બે અલગ-અલગ કેસ નોંધવામાં આવ્યા હતા.આરોપપત્ર રજૂ કર્યા પછી, સુનાવણી હાથ ધરવામાં આવી હતી અને સંખ્યાબંધ સાક્ષીઓ એટલે કે પીડબ્લ્યુ ૧ થી પીડબ્લ્યુ ૧૯ ની તપાસ કરવામાં આવી હતી અને કેટલાક દસ્તાવેજો પણ રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવ્યા હતા જેને એક્ઝીબીટ પી ૧ થી પી ૫૭ તરીકે નોંધાયેલ હતા.

૭. તમામ આરોપીઓની ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૩૧૩ હેઠળ તપાસ કરવામાં આવી હતી અને સુનાવણીના સમાપન પર, ટ્રાયલ કોર્ટ, વિશેષ અદાલતમાં. સી. સી. નંબર ૧/૧૯૮૫ એ તમામ આરોપી વ્યક્તિઓ એટલે કે એ૧-એ૩ ને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૧૨૦ બી

હેઠળ ગુના માટે દોષિત ઠેરવ્યા હતા અને દરેકને ત્રણ વર્ષની સખત કેદની સજા ફટકારી હતી અને તેમને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૧૨૦ બી સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૪૨૦ હેઠળ પણ દોષિત ઠેરવ્યા હતા અને દરેકને ત્રણ વર્ષની સખત કેદની સજા અને રૂ.આરોપીઓને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૧૨૦ બી સાથે વાંચીને કલમ ૪૭૭ એ હેઠળ પણ દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા અને દરેકને ત્રણ વર્ષની સખત કેદની સજા ફટકારવામાં આવી હતી.રવિચંદ્રન, એ ૨ અને એ ૧ ને પણ ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ની કલમ ૫ (૧) (ડી) સાથે વાંચીને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૧૨૦ બી સાથે વાંચીને દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા અને દરેકને ત્રણ વર્ષ માટે સખત કેદની સજા ફટકારવામાં આવી હતી અને દરેકને રૂ.કંદાસામી એકને ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ની કલમ ૫ (૧) (ડી) સાથે વાંચીને કલમ ૧૦૯ આઈ. પી. સી. સાથે વાંચીને કલમ ૫ (૨) હેઠળ દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો હતો અને ત્રણ વર્ષની સખત કેદની સજા અને રૂ.તમામ સજાઓ એક સાથે ચલાવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો.

૮. સ્પ્લના સંદર્ભમાં. સી. સી. નંબર ૩/૧૯૮૫, આરોપી નંબર ૧ અને ૨ને આવશ્યક ચીજવસ્તુ અધિનિયમ, ૧૯૫૫ની કલમ ૭ (૧) (એ) (ii) સાથે વાંચેલા પોંડીચેરી આવશ્યક ચીજવસ્તુઓ (સ્ટોક, કિંમતો અને ખાતાઓની જાળવણી) આદેશ ૧૯૭૫ની કલમ ૪ (એ) હેઠળ દોષિત

ઠેરવવામાં આવ્યા હતા, જેને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૧૦૯ સાથે વાંચવામાં આવ્યા હતા અને દરેકને ૬ મહિના માટે આર. આઈ. ની સજા ફટકારવામાં આવી હતી.આરોપી નંબર ૩ ને આવશ્યક ચીજવસ્તુ અધિનિયમ, ૧૯૫૫ ની કલમ ૭ (૧) (એ) (ii) સાથે વાંચેલા પોંડિચેરી આવશ્યક ચીજવસ્તુઓ (સ્ટોકસ, કિંમતો અને ખાતાઓની જાળવણીનું પ્રદર્શન) હુકમ ૧૯૭૫ ની કલમ ૪ (એ) હેઠળ દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો હતો અને તેને ૬ મહિના માટે આર. આઈ. ની સજા ફટકારવામાં આવી હતી.

૯. ઉપરોક્ત ચુકાદા અને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશથી નારાજ, અપીલકર્તાઓએ ચાર અલગ-અલગ અપીલ પસંદ કરી હતી.બે અપીલ સી. એ. નંબર ૧૮૧ અને ૧૮૪/૧૯૯૪ આરોપી નંબર ૧ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી હતી.અન્ય બે અપીલ સી. એ. નંબર ૨૨૦ અને ૨૨૨/૧૯૯૪ આરોપી નંબર ૨ અને ૩ દ્વારા સંયુક્ત રીતે દાખલ કરવામાં આવી હતી.ઉચ્ચ અદાલતે તેના ચુકાદા અને ૩૧.૧૨.૨૦૦૩ ના આદેશ દ્વારા તમામ અપીલ ફગાવી દીધી હતી.

૧૦. ઉપરોક્ત ચુકાદા અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશ અને સજાઓથી વ્યથિત થઈને, અમારી સમક્ષ અપીલકર્તાઓએ અપીલ દાખલ કરી હતી જેને સ્વીકારવામાં આવી હતી.તમામ અપીલ સુનાવણી માટે સૂચિબદ્ધ

કરવામાં આવી છે અને અમે પક્ષકારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલને સાંભળ્યા છે.

૧૧. અપીલકર્તાઓના વકીલે અમારી સમક્ષ રજૂઆત કરી છે કે ચુકાદાઓને રદ કરવાની જરૂર છે કારણ કે કોઈ પણ આરોપી વ્યક્તિ તેમની સામેના કથિત ગુનાઓ માટે દોષિત ન કહી શકાય.એ તરફ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું છે કે ઉપરોક્ત પરમિટ તેમજ કાઉન્ટર ફોઈલ પણ આરોપી નંબર ૨ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવ્યું હતું અને આરોપી નંબર ૨ અને આરોપી નંબર ૧ બંને દ્વારા સહી કરવામાં આવી હતી, તેમ છતાં કોઈ નિર્ણાયક પુરાવા નથી કે ઇન્ટરપોલેશન અને બનાવટ બંને આરોપી વ્યક્તિઓ દ્વારા કરવામાં આવી હતી.અપીલકર્તાઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા દલીલો દરમિયાન એ પણ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું કે જ્યાં સુધી આરોપી નંબર ૩ નો સંબંધ છે, તે વર્તમાન અપીલની પેન્ડન્સી દરમિયાન મૃત્યુ પામ્યો હતો અને તેણે પોતે કોર્ટ સમક્ષ કોઈ અપીલ દાખલ કરી નહોતી.જ્યાં સુધી આરોપી નંબર ૪ નો સંબંધ છે, તેના વતી હાજર રહેલા વકીલે અમારું ધ્યાન એ હકીકત તરફ દોર્યું છે કે તે એ ૩ નો ભાઈ હોવા છતાં તે બતાવવા માટે કોઈ પુરાવા નથી કે તે હકીકતમાં જાણતો હતો કે ઉપરોક્ત પરવાનગી જે તેના દ્વારા ફેડરેશનના કાર્યાલયમાં આપવામાં આવી હતી તે કોઈપણ રીતે વિશ્લેષ અથવા બનાવટી હતી.

૧૨. પ્રતિવાદી-સી. બી. આઈ. વતી હાજર રહેલા ભારતના એડિશનલ સોલિસિટર જનરલ શ્રી પી. પી. મલ્હોત્રાએ દલીલ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો કે તે નીચેની બે અદાલતોની હકીકતોની સહવર્તી તારણ છે અને તેથી, આ અદાલતે તારણોમાં દખલ ન કરવી જોઈએ અને તેમાં દખલ ન કરી શકાય.તેમણે એમ પણ રજૂઆત કરી હતી કે રેકૉર્ડ પરના તારણો બે આરોપી વ્યક્તિઓના અપરાધને સંપૂર્ણ રીતે સાબિત કરે છે અને સ્થાપિત કરે છે અને તે બતાવવા માટે રેકૉર્ડ પર પૂરતી સામગ્રી છે કે પ્રશ્નમાંના દસ્તાવેજો ઓછામાં ઓછા આરોપી વ્યક્તિઓની જાણકારી અને સંમતિથી બનાવટી હતા અને તેથી, તેમની સામે આપવામાં આવેલી સજા અને સજા કાનૂની અને માન્ય છે.

૧૩. ઉપરોક્ત રજૂઆતોના પ્રકાશમાં, અમે કેસના સમગ્ર રેકૉર્ડ પર વિચાર કર્યો છે.અમે વર્તમાન કેસોમાં રજૂ કરાયેલા પુરાવાઓની કાળજીપૂર્વક તપાસ કરી છે.તેમાંથી પસાર થયા પછી, અમારો માનવામાં આવતો અભિપ્રાય છે કે એ૧, એ૨ અથવા એ૪ નામના કોઈપણ આરોપી વ્યક્તિઓ દ્વારા ઇન્ટરપોલેશન અને બનાવટ કરવામાં આવી હતી તે સાબિત કરવા અને સ્થાપિત કરવા માટે કોઈ કડી સૂચવવા માટે રેકૉર્ડ પર કોઈ પુરાવા નથી.માત્ર એટલા માટે કે એ ૪ એ એ ૩ નો ભાઈ છે, તે કોઈ પણ રીતે સાબિત અને સ્થાપિત કરતું નથી કે જ્યારે તેણે ફેડરેશનની

ઓફિસ સમક્ષ રજૂ કર્યું હતું ત્યારે તેને જાણ હતી કે પરમિટને ઇન્ટરપોલેટ કરવામાં આવી હતી.

૧૪. ઇન્ટરપોલેશન અને બનાવટ એ૧ અને એ૨ દ્વારા કરવામાં આવી હતી તે સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદી પક્ષે પીડબ્લ્યુ૩ અને પીડબ્લ્યુ૬ના પુરાવા રજૂ કર્યા છે, જેમણે જણાવ્યું છે કે તેઓ એ૧ અને એ૨ના આંકડાઓ લખવાની હસ્તલેખન, સહીઓ, આધાક્ષરો અને રીત જાણતા હતા.અમે આરોપી વ્યક્તિઓના હસ્તાક્ષર, સહીઓ, આધાક્ષરોના મુદ્દા પર પીડબ્લ્યુ ૩ અને પીડબ્લ્યુ ૬ ની જુબાની સાથે વ્યવહાર કરીએ તે પહેલાં, અમે આ અદાલતના બે ચુકાદાઓનો સંદર્ભ આપવા માંગીએ છીએ.રહીમ ખાન વિરુદ્ધ ખુર્શીદ અહમદ અને અન્યો [(૧૯૭૪) ૨ એસ. સી. સી. ૬૬૦] માં, આ અદાલતે નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો હતો:

"૩૯.પ્રદર્શન પી ૩ અને પીડબ્લ્યુ ૧૧/૧ પર પરત ફરેલા ઉમેદવારની સહીને ઓળખતા મૌખિક પુરાવા પણ છે, ખાસ કરીને હબીબ, પીડબ્લ્યુ ૨૩ ની જુબાનીમાં.તેમણે અપીલકર્તાના હસ્તાક્ષર સાથે તેમની પરિચિતતા સાથે વાત કરી નથી.અભિપ્રાય પુરાવા સાંભળેલી વાત છે અને તે ત્યારે જ સુસંગત બને છે જ્યારે પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૪૭માં નિર્ધારિત શરત પહેલા સાબિત થાય.આ બાબતે ન્યાયિક અભિપ્રાયનો થોડો વિરોધાભાસ છે,

પરંતુ આપણે તેને અહીં ઉકેલવાની જરૂર નથી, કારણ કે, સ્વીકૃત દસ્તાવેજો પર રહીમ ખાનની સહી અને એકિઝબિટ્સ પી૩ અને પી૫બ્લ્યુ <આઈડી૧> માં નજીકથી સામ્યતા હોવા છતાં, અમે શંકાસ્પદ પુરાવાના આધારે કોઈ નિષ્કર્ષને જોખમમાં મૂકવા માંગતા નથી અથવા અદાલતો દ્વારા સહીઓની સરખામણી કરવા માંગતા નથી.આ સંજોગોમાં, આપણે પરત ફરેલા ઉમેદવાર દ્વારા મુદ્દિત હેન્ડબિલના પ્રસારના પુરાવા તરીકે અથવા તેની સંમતિ સાથે અન્ય પુરાવા, જો કોઈ હોય તો, શોધવા પડશે.

મુરારી લાલ વિરુદ્ધ મધ્ય પ્રદેશ રાજ્ય [AIR ૧૯૮૦ SC ૫૩૧] માં, આ અદાલતે નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો હતો:—

"૧૧.અમારો દ્રઢપણે અભિપ્રાય છે કે કાયદાનું કોઈ શાસન નથી, ન તો વિવેકનો કોઈ નિયમ છે જે કાયદાના નિયમમાં સ્ફટિકીકૃત થયો છે, કે હસ્તાક્ષર નિષ્ણાતના અભિપ્રાય—પુરાવા પર ક્યારેય કાર્યવાહી થવી જોઈએ નહીં, સિવાય કે નોંધપાત્ર સમર્થન આપવામાં આવે.પરંતુ, હસ્તલેખનની ઓળખના વિજ્ઞાનની અપૂર્ણ પ્રકૃતિને ધ્યાનમાં રાખીને, આપણે અગાઉ સૂચવ્યા મુજબ અભિગમ સાવચેતીભર્યો હોવો જોઈએ.અભિપ્રાયના કારણોની કાળજીપૂર્વક તપાસ અને તપાસ થવી જોઈએ.અન્ય તમામ સંબંધિત પુરાવાઓ ધ્યાનમાં લેવા જોઈએ.યોગ્ય કિસ્સાઓમાં,

સમર્થનની માંગ કરી શકાય છે.એવા કિસ્સાઓમાં કે જ્યાં અભિપ્રાયના કારણો ભરોસાપાત્ર હોય અને શંકા ફેલાવતા કોઈ વિશ્વસનીય પુરાવા ન હોય, ત્યાં હસ્તાક્ષર નિષ્ણાતની અચોક્કસ જુબાની સ્વીકારવામાં આવી શકે છે.કોઈ બાબત પર કોઈ કઠોર નિયમ ન હોઈ શકે, જે અંતિમ વિશ્લેષણમાં, પ્રશંસાપત્રના વજનના પ્રશ્નથી વધુ નથી.અમે આટલું બધું કહ્યું છે કારણ કે આ એક એવી દલીલ છે જે વારંવાર ગોંણ અદાલતોમાં મળે છે અને આ અદાલતના ચુકાદાઓમાંથી સંદર્ભની બહાર કાઢવામાં આવેલી સજાઓ ઘણીવાર છતી કરવામાં આવે છે.

૧૫. પીડબ્લ્યુ ૬ એ તેની સરતપાસ માં જણાવ્યું હતું કે તે આરોપી વ્યક્તિઓને ઓળખતો હતો, એટલે કે., એ૧ થી એ૩ અને એર નાગરિક પુરવઠા નિરીક્ષકની કચેરીમાં ચુડીસીના હોદ્દા પર કામ કરતા હતા અને તેમણે અગાઉ તેમની સાથે નાણાં વિભાગમાં કામ કર્યું હતું.જોકે, પીડબ્લ્યુ ૬એ મુખ્ય તપાસમાં ક્યાંય એવું જણાવ્યું નથી કે ઈન્ટરપોલેશન અથવા છેતરપિંડીનો હાલનો દાખલો એરના હાથમાં હતો.કોસ-એક્ઝામિનેશનમાં, પીડબ્લ્યુ ૬ એ જણાવ્યું હતું કે તેમણે નાણાં વિભાગમાં એ ૨ સાથે કામ કર્યું હતું, પરંતુ તેઓ વિભાગના એક અલગ વિભાગમાં કામ કરી રહ્યા હતા.તેમણે સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે તેઓ F ૧ નામના બજેટ વિભાગમાં કામ કરતા હતા જ્યારે A ૨ એ F ૨ વિભાગ તરીકે ઓળખાતા મોટર વાહન વિભાગમાં કામ કરતા હતા.અમારા

ધ્યાનમાં એ પણ લાવવામાં આવ્યું છે કે કોસ-એક્ઝામિનેશનમાં એવું કહેવામાં આવ્યું હતું કે નાણાં વિભાગમાં A૨ અને F૨ વિભાગ દ્વારા વ્યવહાર કરવામાં આવતી ફાઇલો ક્યારેય F૧ વિભાગમાં આવી ન હતી જ્યાં પી ડબલ્યુ ડ કામ કરી રહ્યું હતું.તેથી, અમારા માનવામાં આવેલા અભિપ્રાયમાં અંતર્વેશન તેમજ તેમાં જોડવામાં આવેલા એનેક્સર પણ સાબિત થયા નથી અને એ ૨ અને એ ૧ ના હાથમાં હોવાનું સ્થાપિત થયું નથી.

૧૬. મામલાના તે ડ્રજિકોણમાં, અમારો માનવામાં આવતો અભિપ્રાય છે કે ફરિયાદી પક્ષ એ સાબિત કરવામાં અને સ્થાપિત કરવામાં સંપૂર્ણ પણે નિષ્ફળ ગયો છે કે કથિત ઇન્ટરપોલેશન અને બનાવટ એ૧, એ૨ અથવા એ૪ દ્વારા કરવામાં આવી હતી.

૧૭. અમારા દ્વારા અગાઉ નોંધ્યા મુજબ, ફોજદારી અપીલ નંબર ૮૦૫-૮૦૬/૨૦૦૩ નાબૂદ કરવામાં આવી છે.અમે અન્ય તમામ અપીલને મંજૂરી આપીએ છીએ અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશો અને દરેક આરોપી વ્યક્તિઓ સામે પસાર કરવામાં આવેલી સજાને રદ કરીએ છીએ.

૧૮. જામીન બોન્ડ કાઢી નાખવામાં આવે છે.

આર.પી.

અપીલોને મંજૂરી આપવામાં આવે છે.

*This judgment has been translated using AI Tool –
SUVAS.*

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.